

2021: ఏపీ హైకోర్టు:18451

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

W.P.Nos.10386 & 14389 of 2021 W.P.No.10386 of 2021

మధ్య:

జి.శ్రీనివాసులు, చిన్నవెంకట రమణ, అర్చకులు, శ్రీ ఓబుళేశ్వరస్వామి ఆలయం, గంజిగారిపల్లి, హెచ్/ఓ.వేపమానిపేట, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

... అర్జీదారు

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, రెవెన్యూ (దేవాదాయ) శాఖ, సచివాలయం, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. కృష్ణా జిల్లా గొల్లపూడిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్.

3. అసిస్టెంట్ కమిషనర్, దేవాదాయ శాఖ, అనంతపురం టౌన్, అనంతపురం జిల్లా.

కార్యనిర్వహణాధికారి, దేవాలయాల గ్రూపు, శ్రీ ఓబుళేశ్వరస్వామి ఆలయం, వేపమానిపేట, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా, కదిరి పట్టణంలో కార్యాలయం.

5. ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్, ఎస్సీ కార్పొరేషన్, అనంతపురం టౌన్, అనంతపురం జిల్లా.

6. జిల్లా కలెక్టర్, అనంతపురం టౌన్, అనంతపురం జిల్లా.

7. రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి, కదిరి రెవెన్యూ డివిజన్, కదిరి పట్టణం, అనంతపురం జిల్లా

8. తహసీల్దార్, తాలుపుల మండలం, తాలుపుల, అనంతపురం జిల్లా

9. శ్రీమతి సి.ఆదిలక్ష్మమ్మ, 7-2, బోయపల్లి గ్రామం, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

శ్రీమతి బి.లక్ష్మీదేవి, బోనాల వెంకటరమణ, ఆర్.ఓ.బోయపల్లి గ్రామం, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

11. బైగొల్ల నారాయణమ్మ, బి.గంగన్న, 8-80, కొత్త పూలవాండ్రపల్లి, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

.. ప్రతివాదులు

తీర్పు వెలువడిన తేదీ : 14-09-2021

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

1. స్థానిక వార్తాపత్రికల రిపోర్టర్లు : అవును/కాదు

తీర్పులు చూసేందుకు అనుమతించవచ్చా?

2. తీర్పు కాపీలను మార్కెట్ చేయవచ్చా : అవును/కాదు

లా రిపోర్టర్లు/జర్నల్స్ కు:

3. లార్జిస్ ఫెయిర్ కాపీని చూడాలనుకుంటున్నారా : అవును /కాదు

తీర్పు గురించి?

అమరావతిలో ఏపీ హైకోర్టులో..

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

W.P.Nos.10386 & 14389 of 2021

తేది: 14-09-2021

డబ్ల్యు.పి.నెం.10386 ఆఫ్ 2021

మధ్య:

జి.శ్రీనివాసులు, చిన్నవెంకట రమణ, అర్చకులు, శ్రీ ఓబుళేశ్వరస్వామి ఆలయం, గంజిగారిపల్లి, హెచ్/ఓ.వేపమానిపేట, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

... అర్జీదారు

మరియు

1. ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి, రెవెన్యూ (దేవాదాయ) శాఖ, సచివాలయం, వెలగపూడి, అమరావతి, గుంటూరు జిల్లా.

2. కృష్ణా జిల్లా గొల్లపూడిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్.

3. అసిస్టెంట్ కమిషనర్, దేవాదాయ శాఖ, అనంతపురం టౌన్, అనంతపురం జిల్లా.

కార్యనిర్వహణాధికారి, దేవాలయాల గ్రూపు, శ్రీ ఓబుళేశ్వరస్వామి ఆలయం, వేపమానిపేట, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా, కదిరి పట్టణంలో కార్యాలయం.

5. ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్, ఎస్సీ కార్పొరేషన్, అనంతపురం టౌన్, అనంతపురం జిల్లా.

6. జిల్లా కలెక్టర్, అనంతపురం టౌన్, అనంతపురం జిల్లా.

7. రెవెన్యూ డివిజనల్ అధికారి, కదిరి రెవెన్యూ డివిజన్, కదిరి పట్టణం, అనంతపురం జిల్లా

8. తహసీల్దార్, తాలుపుల మండలం, తాలుపుల, అనంతపురం జిల్లా

9. శ్రీమతి సి.ఆదిలక్ష్మమ్మ, 7-2, బోయపల్లి గ్రామం, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

10. శ్రీమతి బి.లక్ష్మీదేవి, బోనాల వెంకటరమణ, బోయపల్లి గ్రామం, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

11. బైగొల్ల నారాయణమ్మ, బి.గంగన్న, 8-80, కొత్త పూలవాండ్రపల్లి, తాలుపుల మండలం, అనంతపురం జిల్లా.

... ప్రతివాదులు

పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది - శీలం కృష్ణారెడ్డి

1 నుంచి 3 వరకు ప్రతివాదులకు న్యాయవాది : దేవాదాయ శాఖకు జి.పి.

ప్రతివాది నెం.4 తరపు న్యాయవాది : శ్రీ జి.రమణారావు, స్టాండింగ్ కౌన్సిల్

ప్రతివాది నెం.5 తరపు న్యాయవాది : శ్రీ సి.సి.సత్యనారాయణ

6 నుంచి 8 వరకు ప్రతివాదుల తరపు న్యాయవాది : జి.పి.

రిఫర్ చేసిన కేసులు:

గౌరవనీయ జస్టిస్ ఆర్.రఘునందన్ రావు

W.P.Nos.10386 & 14389 of 2021

ఆర్డర్:

అనంతపురం జిల్లా తాలుపుల మండలం వేపమానిపేట, శ్రీ ఓబేళేశ్వరస్వామి కొండ, గంజివారిపల్లి, వేపమణిపేటగా పేరొందిన ఆలయానికి చెందిన భూముల అన్యక్రాంతంపై ఒకే రిట్ పిటిషనర్ దాఖలు చేసిన ఈ రెండు రిట్ పిటిషన్లను ఈ ఉమ్మడి ఉత్తర్వుల ద్వారా పరిష్కరిస్తున్నారు.

2. పిటిషనర్ అనంతపురం జిల్లా తాలుపుల మండలం వేపమానిపేట గంజివారిపల్లిలో ఉన్న శ్రీ ఓబేళేశ్వర స్వామి ఆలయంలో భక్తుడు, అర్చకుడు. ఈ దేవాలయానికి తాలుపుల మండలం వాపమణిపేట రెవెన్యూ గ్రామ పరిధిలోని సై నెం.901లో ఏసీ.88.45 సెంట్ల వ్యవసాయ భూమి ఉంది. ఈ భూమిలో సుమారు రూ.22.45 సెంట్ల భూమిని పిటిషనర్ కుటుంబానికి జీవనోపాధి కోసం ఆలయంలో అర్చకత్వం కోసం ఇచ్చారు. మిగిలిన ఏసీ.66.00 సెంట్ల లీజు హక్కులను ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారి వేలం వేస్తున్నారు. అయితే, బడుగు బలహీన వర్గాలకు భూమి పంపిణీ కోసం ఎస్సీ కార్పొరేషన్కు 66.00 సెంట్ల భూమిని విక్రయిస్తున్నట్లు పిటిషనర్కు ఏడాది క్రితం తెలిసింది. భక్తులు, గ్రామస్థులు లేవనెత్తిన అభ్యంతరాల కారణంగా ఈ ప్రతిపాదనలు ముందుకు సాగలేదు. అయితే ఈ పథకం లబ్ధిదారులుగా చెప్పుకుంటున్న కొందరు వ్యక్తులు ఆ భూమిలోకి చొరబడేందుకు ప్రయత్నించగా పిటిషనర్, ఇతర గ్రామస్థులు ఆరా తీశారు. ఈ విచారణలో ఆలయ భూమిని ఎస్సీ కార్పొరేషన్ కు ఎకరాకు రూ.15 వేల చొప్పున విక్రయించాలని ప్రతిపాదించామని, అందులో 80 శాతం ఇప్పటికే ఆలయానికి అందాయని, మిగిలిన 20 శాతం మొత్తాన్ని మాత్రమే ఆలయానికి అందాల్సి ఉందని పిటిషనర్ దృష్టికి వచ్చిందని పేర్కొన్నారు. మిగిలిన 20 శాతం మొత్తాన్ని చెల్లించాలని, ఆ తర్వాత భూమిని స్వాధీనం చేసుకుంటామని ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారి 27.12.2020న ఎస్సీ కార్పొరేషన్కు లేఖ రాసినట్లు తెలుస్తోంది. అంతేగాక, అవసరమైన పోలీసు రక్షణ కోసం తాలుపుల పోలీస్ స్టేషన్ స్టేషన్ హౌస్ ఆఫీసర్ కు ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీసర్ లేఖ రాశారు. అనంతరం అనంతపురం జిల్లా కలెక్టర్ 07.01.2021న ఎస్సీ

కార్పొరేషన్ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్లు ఆలయ భూమిని లబ్ధిదారుల పేరిట రిజిస్ట్రేషన్ చేయించేందుకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవాలని లేఖ రాశారు.

3. ఆ దశలో ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారి 22.02.2021న భూమి లీజు హక్కులను బహిరంగంగా వేలం వేయాలని ప్రతిపాదిస్తూ 10.02.2021న నోటీసు జారీ చేశారు. ఈ వేలం జరగకపోవడంతో రిట్ పిటిషన్ 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.10386 ద్వారా ఈ హైకోర్టును ఆశ్రయించారు. ప్రతిపాదిత భూముల అమ్మకం చట్టవిరుద్ధమని, ఏపీ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ రిలీజియస్ ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ అండ్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్ 1987లోని నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తోందని ప్రకటించాలని, అవసరమైన మేరకు ఉత్తర్వులు జారీ చేయాలని ఈ రిట్ పిటిషన్ లో కోరారు.

4. 23.06.2021 న, ఈ కోర్టు 5 వ ప్రతివాదితో సహా ఏ వ్యక్తికి లేదా కార్పొరేషన్కు భూమిని మూడు వారాల పాటు బదిలీ చేయరాదని మధ్యంతర ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఆ తర్వాత మధ్యంతర ఉత్తర్వులను తదుపరి ఉత్తర్వులు వచ్చే వరకు పొడిగించింది.

5. సదరు భూమిపై లీజు హక్కులను వేలం వేసేలా అధికారులను ఆదేశించాలని కోరుతూ రిట్ పిటిషన్ 2021 డబ్ల్యూపీ నెం.14389ను మరోసారి దాఖలు చేశారు.

6. నోటీసు అనంతరం ఆలయ కార్యనిర్వహణాధికారిగా ఉన్న 4వ ప్రతివాది కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు.

7. 5వ ప్రతివాది తరపున న్యాయవాది వాదించినప్పటికీ, 5వ ప్రతివాదికి వివిధ అవకాశాలు కల్పించినప్పటికీ ప్రస్తుత కేసుల్లో కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేయడానికి ఎంచుకోలేదు.

8. ఈ కేసు ఈ కోర్టులో పెండింగ్లో ఉండగా, పిటిషనర్లు తమను 9 నుంచి 11 వరకు ప్రతివాదులుగా చేర్చాలని 2021 ఐఏ నెం.2 దాఖలు చేశారు. ప్రతిపాదిత ఇంప్లేడ్ పిటిషనర్లు 23.06.2021 న ఇచ్చిన మధ్యంతర ఆదేశాలను ఎత్తివేయాలని 2021 ఐఏ నెం.3 ను కూడా దాఖలు చేశారు.

9. ఈ రోజు ప్రత్యేక ఉత్తర్వు ద్వారా ఇంప్లేడ్ చేయబడిన పిటిషనర్ల కేసు ఏమిటంటే, వారు జిల్లాలోని అణగారిన వర్గాలకు చెందిన ఇతర మహిళలతో కలిసి భూమిని కేటాయించాలని కోరారు. వారి అభ్యర్థన మేరకు ఎస్సీ కార్పొరేషన్, దేవాదాయ శాఖ 1995లోనే ఎకరాకు రూ.15 వేల చొప్పున

66.00 సెంట్ల భూమిని విక్రయించేందుకు ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాయి. ఆ తర్వాత రూ.7,92,000/- మొత్తాన్ని ఎస్సీ కార్పొరేషన్ ద్వారా దేవాదాయ శాఖకు 80 శాతం భూమి అమ్మకానికి చెల్లించగా, మిగిలిన 20 శాతాన్ని లబ్ధిదారుల పేరిట భూమిని రిజిస్ట్రేషన్ చేసిన తర్వాత చెల్లించాల్సి ఉంది. అనంతపురం దేవాదాయశాఖ అసిస్టెంట్ కమిషనర్ గా ఉన్న 3వ ప్రతివాది ఆ భూమిని ఎస్సీ కార్పొరేషన్ కు అప్పగించారని, వారు లాటరీ విధానంలో గుర్తించిన 45 మంది లబ్ధిదారులకు భూమిని కేటాయించారని, పిటిషనర్లతో సహా ఈ లబ్ధిదారులు ఆయా వాటాలను కలిగి ఉన్నారని పేర్కొన్నారు. రెవెన్యూ రికార్డుల్లో పేర్లు నమోదైనప్పటికీ పిటిషనర్లు పాసుపుస్తకాలు పొందలేకపోయారని అంగీకరించారు.

10. ఇంప్లీడ్ పిటిషనర్లు నిర్దేశించిన ఒప్పందానికి వచ్చినట్లు 4వ ప్రతివాది కౌంటర్ అఫిడవిట్ దాఖలు చేశారు. ఈ లావాదేవీలకు సంబంధించి అధికారుల మధ్య జరిగిన సంభాషణలకు సంబంధించిన పలు వివరాలను కౌంటర్ అఫిడవిట్ లో పేర్కొన్నారు, ప్రస్తుత ఉత్తర్వుల్లో నమోదు చేయడం లేదని, భూముల అమ్మకానికి చట్టంలోని సెక్షన్ 80(1) కింద ప్రతిపాదనలు సమర్పిస్తే సరిపోతుందని పేర్కొన్నారు. అయితే, 5వ ప్రతివాదికి అనుకూలంగా పైవేటు సంప్రదింపుల ద్వారా అమ్మకానికి సంబంధించి ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు లేకపోవడం వల్ల అమ్మకం లావాదేవీ ఖరారు కాలేదు. అమ్మకం మొత్తంలో 80 శాతం చెల్లించినప్పటికీ, ప్రభుత్వం నుండి అమ్మకానికి ఇంకా అనుమతి రాలేదని, మిగిలిన 20% అమ్మకపు పరిగణన ఇంకా రాలేదని, లబ్ధిదారులకు భూమి పంపిణీ చేయలేదని 4 వ ప్రతివాది నిర్దిష్ట పిటిషన్ ను స్వీకరించాడు.

11. పిటిషనర్ల తరపు న్యాయవాది శ్రీ శీలం కృష్ణారెడ్డి, 1 నుంచి 3 వరకు ప్రతివాదుల తరపున ప్రభుత్వ ప్లీడర్ ఫర్ ఎండోమెంట్స్, 4వ ప్రతివాదిగా వాదనలు వినిపించిన శ్రీ జి.రమణారావు, 5వ ప్రతివాది-ఎస్సీ కార్పొరేషన్ తరపున న్యాయవాది శ్రీ సి.హెచ్.సి.సత్యనారాయణ, 6 నుంచి 8 వరకు ప్రతివాదుల తరపున హాజరైన గవర్నమెంట్ ప్లీడర్ ఫర్ రెవెన్యూ, అంబటి శ్రీకాంత్ రెడ్డి వాదనలు వినిపించారు. ఇంప్లీడ్ పిటిషనర్ల తరపున హాజరైన న్యాయవాది..

12. ఏపీ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ రిలీజియస్ ఇస్ స్టిట్యూషన్స్ అండ్ ఎండోమెంట్స్ యాక్ట్, 1987 (ఇకపై దీనిని ఈ చట్టంగా పిలుస్తారు) అనేది దేవాలయాలతో సహా హిందూ మత సంస్థలు మరియు ఎండోమెంట్ల ఆస్తుల నిర్వహణ మరియు పరాయితనాన్ని నియంత్రించే చట్టం. అటువంటి

దేవాలయాల స్థిరాస్తుల బదలాయింపునకు సంబంధించిన నిబంధనలు చట్టంలోని పదవ అధ్యాయంలో పొందుపరచబడ్డాయి. సంబంధిత సెక్షన్ 80 ఈ క్రింది విధంగా ఉంది:

80. స్థిరాస్తుల విభజన. - (1) (ఎ) ఏదైనా ధార్మిక లేదా మత సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ యొక్క ప్రయోజనం కోసం ఇచ్చిన లేదా ఇచ్చిన లేదా ఇచ్చిన ఏదైనా స్థిరాస్తుల యొక్క బహుమతి, అమ్మకం, మార్పిడి లేదా తాకట్టు, అటువంటి లావాదేవీని బహుమతిగా కాకుండా, కమిషనర్ యొక్క ముందస్తు అనుమతితో చేయకపోతే చెల్లుబాటు కాదు.

(బి) కమిషనర్, ప్రతిపాదిత లావాదేవీకి సంబంధించిన వివరాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ గెజిట్ లో ప్రచురించి, ఏవైనా అభ్యంతరాలు మరియు సూచనలను ఆహ్వానించిన తరువాత, ట్రస్టీ లేదా ఆసక్తి ఉన్న ఇతర వ్యక్తి నుండి ఏవైనా అభ్యంతరాలు మరియు సూచనలను స్వీకరించిన తరువాత, లావాదేవీ ఉందని భావించిన చోట అటువంటి అనుమతి ఇవ్వవచ్చు-

(i) వివేకవంతమైన మరియు అవసరమైన లేదా సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది:

(ii) సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ స్వంతం చేసుకోవడానికి మరియు నిర్వహించడానికి లాభదాయకం కాని స్థిరాస్తులకు సంబంధించి; మరియు

(iii) దాని గురించిన పరిగణన తగినది మరియు సముచితమైనది.

(సి) క్లాజ్ (బి) కింద కమిషనర్ మంజూరు చేసిన అటువంటి స్థిరాస్తుల ప్రతి అమ్మకం నిర్ణీత కాలవ్యవధిలోగా కమిషనర్ ధృవీకరణకు లోబడి టెండర్-కమ్-ప్రచురణ ద్వారా జరుగుతుంది;

సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ ప్రయోజనాల దృష్ట్యా, లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయాల్సిన కారణాల దృష్ట్యా, బహిరంగ వేలం ద్వారా కాకుండా, అటువంటి స్థిరాస్తుల అమ్మకానికి ప్రభుత్వం అనుమతించవచ్చు; సంస్థలు లేదా ఎండోమెంట్లకు చెందిన షెడ్యూల్డ్ ఏరియాల్లో ఉన్న భూములను బహిరంగ వేలం

ద్వారా కాకుండా అవసరమైన చోట ప్రభుత్వం కొనుగోలు చేసి, ఆ భూములను షెడ్యూల్డ్ తెగల సభ్యులకు కేటాయించవచ్చు.

13. పై నిబంధనలోని భాష స్పష్టంగా, నిస్సందేహంగా ఉంది. దీని విశ్లేషణ ఇలా ఉంటుంది.

ఎ) దేవాలయాలతో సహా ఒక సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు చెందిన స్థిరాస్తులను బహుమతి, అమ్మకం, మార్పిడి లేదా తనఖా ద్వారా విడదీయడానికి వీల్లేదు.

బి) అయితే, అటువంటి అవసరం ఏర్పడితే, కమీషనర్ యొక్క 'ముందస్తు' అనుమతి పొందిన తరువాత అటువంటి ఆస్తిని అన్యాయం చేయవచ్చు. 'పూర్వం' అనే పదాన్ని ఉపయోగిస్తారు కాబట్టి, సంస్థను కట్టిపడేసే ఏదైనా ఒప్పందం లేదా అవగాహనతో సహా, ఏదైనా చర్యకు ముందు ఈ అనుమతి తీసుకోవాలి.

సి) కమీషనర్ అటువంటి అభ్యర్థనపై, ముందస్తు అనుమతి కోసం, ప్రతిపాదిత లావాదేవీ యొక్క వివరాలను అధికారిక గెజిట్ లో ప్రచురించడమే కాకుండా, ఆ ప్రతిపాదనకు తగిన ప్రచారం కల్పించడం ద్వారా సంస్థ యొక్క ట్రస్టీలు మరియు ఏదైనా "ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తి" నుండి ఆ ప్రతిపాదనపై అభ్యంతరాలను ఆహ్వానిస్తారు. చట్టంలోని సెక్షన్ 2(18)లో 'ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తి' అనే పదాన్ని నిర్వచించారు.

డి) ధర్మకర్తలు, ఆసక్తి ఉన్న వ్యక్తులు దాఖలు చేసిన అభ్యంతరాలను కమీషనర్ పరిగణనలోకి తీసుకొని అటువంటి అనుమతిని మంజూరు చేయడం లేదా తిరస్కరించడంపై నిర్ణయం తీసుకుంటారు.

ఇ) స్థిరాస్తుల బదలాయింపుకు సంబంధించిన అటువంటి ప్రతిపాదనలను నిర్ణయించడానికి కమీషనర్ యొక్క పరిశీలన కేవలం ఈ క్రింది మూడు కారకాల ద్వారా మార్గనిర్దేశం చేయబడుతుంది మరియు మరే ఇతర కారకాల ద్వారా మార్గనిర్దేశం చేయబడదు:

- (1) అలా పరాయితనం అవసరమా లేక దేవాలయానికి ప్రయోజనకరమా? లేదా
- (2) అటువంటి స్థిరాస్తులను కలిగి ఉండటం, నిర్వహించడం దేవాలయానికి లాభదాయకం కాదా?

(iii) మునుపటి అవసరాలలో దేనినైనా తీర్చినట్లయితే అటువంటి పరాయితనానికి చెల్లించే పరిగణన తగినంతగా మరియు సముచితంగా ఉంటే.

ఎఫ్) ఒకవేళ అనుమతులు మంజూరు చేయబడి, ఆ కేటాయింపు అమ్మకం ద్వారా జరిగినట్లయితే, టెండర్ కమ్ ప్రచురణ ద్వారా మాత్రమే అది చేయబడుతుంది.

జి) అటువంటి అమ్మకాలు ఏవైనా కమీషనర్ యొక్క ధృవీకరణ పొందిన తరువాత మాత్రమే పూర్తి చేయబడతాయి.

హెచ్) అన్ని అమ్మకాలు బహిరంగ వేలం ద్వారా ఉండాలనే నిబంధనను రెండు సందర్భాల్లో మాత్రమే రద్దు చేయవచ్చు.

(i) లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయబడిన కారణాల వల్ల, ఇది సంస్థ యొక్క ప్రయోజనాలు మరియు ప్రయోజనం కోసం, బహిరంగ వేలం ద్వారా కాకుండా ఇతర స్థిరాస్తుల అమ్మకానికి ప్రభుత్వం అనుమతిస్తుంది; లేదా

(2) షెడ్యూల్డ్ ప్రాంతాల్లో ఉన్న భూములను షెడ్యూల్డ్ తెగల సభ్యులకు కేటాయించడానికి ప్రభుత్వం కోనుగోలు చేస్తుంది.

14. పై షరతులను పాటించకపోతే ఒక సంస్థ యొక్క స్థిరాస్తులను బదలాయించడం చెల్లదు మరియు చెల్లదు. పైన పేర్కొన్నట్లుగా, ఈ చట్టం కింద ఒక సంస్థ యొక్క స్థిరాస్తులను చెల్లుబాటు చేయడానికి ప్రాథమిక మరియు ప్రాథమిక షరతులు అటువంటి సంస్థకు అవసరం మరియు ప్రయోజనకరంగా ఉండాలి లేదా ఆ ఆస్తిని సొంతం చేసుకోవడం మరియు నిర్వహించడం సంస్థకు లాభదాయకం కాదు. చట్టంలోని సెక్షన్ 80లో పేర్కొన్నవి కాకుండా ఇతర కారణాలతో ఆ ఆస్తిని అన్యక్రాంతం చేయడం సముచితమని దేవాదాయ శాఖ కమిషనర్ లేదా ఆనాటి ప్రభుత్వం భావించినందున ఒక సంస్థ లేదా ఎండోమెంట్ కు చెందిన స్థిరాస్తులను విడదీయడానికి వీల్లేదు.

15. ప్రస్తుత సందర్భంలో, భూమిని అమ్మాలనే ప్రతిపాదన దేవాలయానికి ఎటువంటి ప్రయోజనం చేకూర్చడం వల్ల లేదా ఆ భూమి దేవాలయానికి స్వంతం చేసుకోవడానికి మరియు నిర్వహించడానికి లాభదాయకంగా లేనందున కాదు. ఇది వివిధ లబ్ధిదారులకు భూమిని పంపిణీ చేయడానికి ఉద్దేశించినది. అటువంటి ఉద్దేశ్యం సంస్థ ప్రయోజనం కోసం కాదు. ఈ పరిస్థితుల్లో 5వ

కార్పొరేషన్ కు గానీ, లబ్ధిదారులకు గానీ ప్రైవేటు బేరసారాల ద్వారా గానీ, బహిరంగ వేలం ద్వారా గానీ భూమిని విక్రయించే ప్రసక్తే లేదు.

16. ప్రస్తుత కేసులో తలెత్తే మరో సమస్య ఏమిటంటే, 2005 నాటి డబ్ల్యు.పి.నెం.11812 పెండింగ్ లో ఉండటం, 2005 నాటి డబ్ల్యు.పి.ఎమ్.పి నెం.15055లో 2005 నాటి ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు డివిజన్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఆదేశాలు 2005 డబ్ల్యు.పి.నెం.11812లో ఉన్నాయి. తదుపరి ఉత్తర్వులు వచ్చే వరకు హైకోర్టు అనుమతి లేకుండా ఎండోమెంట్ భూముల అమ్మకాలపై ప్రభావం చూపరాదని డివిజన్ బెంచ్ ఆదేశాలు జారీ చేసింది. ఈ రిట్ పిటిషన్ ఇంకా సుప్రీంకోర్టులో పెండింగ్ లో ఉంది. ఈ పరిస్థితుల్లో కోర్టును ఆశ్రయించకుండా ఆలయ భూములను ఏ వ్యక్తి లేదా సంస్థకు విక్రయించడానికి వీల్లేదు. అటువంటి ప్రొసీడింగ్స్ ఏవీ ఈ కోర్టు ముందు ఉంచబడలేదు లేదా ఉంచబడలేదు.

17. లబ్ధిదారుల్లో కొందరు పిటిషనర్లు తమకు భూమి తమదేనని వాదించగా, 4వ ప్రతివాదులు భూమిని లబ్ధిదారులకు పంపిణీ చేయలేదని, ఆ భూమిలో ఎలాంటి సాగు జరగడం లేదని, లబ్ధిదారులెవరికీ భూమి లేదని పేర్కొన్నారు. ఈ కోర్టు ఈ వివాదస్పద అంశాన్ని పరిశీలించడం లేదు, ఎందుకంటే అటువంటి పంపిణీ జరిగినప్పటికీ, అది 5 వ ప్రతివాదుల కార్పొరేషన్ కు చెందని భూమి పంపిణీ, ఇది స్పష్టంగా చట్టవిరుద్ధం మరియు ఎస్సీ కార్పొరేషన్ లేదా పేర్కొన్న లబ్ధిదారులలో ఎవరికీ ఎటువంటి హక్కులను ఇవ్వదు. ప్రత్యామ్నాయంగా 4వ ప్రతివాది కూడా దేవాదాయశాఖ కమిషనర్ ముందస్తు అనుమతి లేకున్నా, ప్రభుత్వం బహిరంగ వేలం వేయాలన్న నిబంధనను మాఫీ చేసినా 5వ ప్రతివాదికి గానీ, లబ్ధిదారులకు గానీ భూమిని అప్పగించడానికి వీల్లేదు.

18. ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న లబ్ధిదారులకు భూమిని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి వీల్లేదని ఇప్పటికే నిర్ధారించినందున, అటువంటి లబ్ధిదారులు భూమిని కలిగి ఉంటే ఆ లబ్ధిదారులను ఖాళీ చేయించడానికి చర్యలు తీసుకోవడానికి 4వ ప్రతివాది ఎల్లప్పుడూ సిద్ధంగా ఉంటారు. అదే సమయంలో వీరు సమాజంలోని బలహీన వర్గాలకు చెందిన వారు అనే వాస్తవాన్ని విస్మరించకూడదు. 5వ ప్రతివాది ద్వారా సేకరించగల ప్రత్యామ్నాయ భూమిని కేటాయించడం ద్వారా ఈ లబ్ధిదారులకు నష్టపరిహారం అందేలా 5వ ప్రతిస్పందకుడు చర్యలు తీసుకోవడం

అవసరం, ఇతరత్రా ఏదైనా ఇతర భూమిని పైవేటుగా కొనుగోలు చేయడం ద్వారా లేదా అటువంటి భూమిని ప్రభుత్వం నుండి పొందడం ద్వారా.

19. అనంతపురం జిల్లా తాలుపుల మండలం వేపమానిపేట గంజివారిపల్లిలోని సర్వే నంబరు 901లో ఉన్న శ్రీ ఓబేళేశ్వరస్వామి దేవస్థానానికి చెందిన రూ.66.00 సెంట్ల భూమిని 5వ ప్రతివాది ఎస్సీ కార్పొరేషన్కు బదలాయించడం దేవాదాయ చట్టంలోని సెక్షన్ 80 నిబంధనలను ఉల్లంఘించడమేనని పేర్కొంటూ ఈ రిట్ పిటిషన్లను అనుమతించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ చారిటబుల్ అండ్ హిందూ ధార్మిక సంస్థలు, దేవాదాయ భూముల లీజు నిబంధనలు, 2003లోని నిబంధనలకు అనుగుణంగా సదరు భూమి లీజు హక్కులను వేలం వేసేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని 4వ ప్రతివాదిని ఆదేశిస్తూ 1987ను కొట్టివేశారు. అటువంటి వేలం ద్వారా పొందిన ప్రాథమిక నిధులను 5వ ప్రతిస్పందకుడు-కార్పొరేషన్ చెల్లించిన అడ్వాన్స్ మొత్తాలను తిరిగి చెల్లించడానికి ఉపయోగించబడుతుంది, అటువంటి వేలంలో విజయవంతమైన బిడ్డర్ కు 4వ ప్రతిస్పందకుడు ఆ భూమిని అప్పగించగలడు.

దీనికి కొనసాగింపుగా పెండింగ్ లో ఉన్న ఇతర పిటిషన్లు ఏవైనా ఉంటే వాటిని మూసివేయటమైనది. ఖర్చులకు సంబంధించి ఎలాంటి ఆర్డర్ ఉండదు.

జస్టిస్.ఆర్.రఘునందనరావు

14 సెప్టెంబర్, 2021

జె.ఎస్.